

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés	egész évre	12 korona.	Hirdetéseket és előfizetéseket elfogad FÖLDES EDE könyvkereskedő, a kinél a lap kiadóhivatala van.	Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele milliméter-árszabás szerint a Leopold Gyula Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályában Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.
	fél évre	6 "		
	negyed évre	3 "		
Egyes szám ára 12 fillér.			Hirdetés ára ☐ centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül. Nyiltér sora 40 fillér.	

A kérdések kérdése.

Minél inkább közeledik a határidő, mikor a kormánynak be kell váltania az általános választói jog megvalósítása tekintetében vállalt kötelezettségét; annál nagyobb nyugtalanság észlelhető a nemzet közvéleményében. A nyugtalanságot pedig még fokozza, hogy a kormány mit sem árul el javaslatának alapvető elveiből. És én ebben hibát látok, mintha még most is rólunk — nélkülünk akarnának határozni. Pedig bizony nem ártana, ha akkor, mikor a mostanihoz hasonló válságos időket élünk, minden jó eszmét megszívlelnénk; mert sajnosan kell tapasztalunk, hogy azok a házilag termelt gondolatok a legkritikábban állják ki az élet próbakövet. Azt a gyermekes felelmet szintén nem fogadhatom el a titkolódzás menteségül, hogy a kormány nem akar tápot adni a szociáldemokraták féktelen izgatásának. Hiszen izgatnak azok most is és még mindig lesz idejük az izgatásra a javaslat nyilvánosságra hozatala után, illetve annak tárgyalása alatt. Azért, ha a magyar államnak érdeke az általános választói jog megvalósítása: akkor minden fontoskodó titkolódzás félretételével meg kell csinálni a reformot; ha pedig nem érdeke: akkor meg kell akadályozni minden törekvést, mely a reform kierőszoakolását célozza.

Azt mindenki belátja, hogy mai választási rendszerünk a kor szellemével már nem egyeztethető össze. Gyökerében elavult rendszer.

A mai választói rendszer visszanyulik 1848-ba, a mikor a magyarság elemeinek elhelyezkedése nem az volt, a milyen ma. Akkor a rendi állam közvetlen hatása alatt állottunk. A rendi állam küzdéseiben pedig az a nemesség és polgárság játszották a főszerepet, melyek a török világban a Felvidékre és Erdélybe szorultak. A Felvidéknél és Erdélyben az a politikai súly meglátszik választói jogunk egész rendszerén, kezdve a kerületek beosztásán és végezve a választói jogosultság föltételein. Ma azonban az ország politikai súlypontja áthelyeződött egyrészt az Alföldre és a Dunántulra, másrészt a Székelyföldre. Itt van az ország ereje úgy gazdaságilag, mint értelmiség, katonaképesség és adójövedelem tekintetében. Mind jobban kimagaslik az államéletben a városok jelentősége is, melyek mint a magyarság erős bástyái, tulnyomó többségben és arányban a felsorolt magyar vidékeken vannak. Az Alföld, a Dunántul, a Székelyföld és városok tehát megkívánhatják, hogy tulsúlyuknak megfelelőleg a kerületek beosztása is akként változtassék meg, hogy a politikai tulsúly is biztosítottassék részükre.

És mikor ez a változtatás szóba került, nem szabad szem elől tévesztünk, hogy a

ma már hatalmas tömegek felizgatására legalkalmasabb eszköz az általános választói jog követelése. Ugyanis megvalósíthatja a kormány a legmeszebbmenő szociális reformokat: míg az általános választói jogot meg nem csinálja; vagyis míg azzal mint izgatási eszközzel különféle hazug jelszavak alatt lehet ezeket és ezeket félre vezetni, a közélet megnyugtatósára nehéz lesz gondolni is.

De mindezekről eltekintve, Magyarországnak nemzeti érdeke is, hogy a közjogok gyakorlatába belevonjon egy új elemet, hogy a parlamentben szóhoz juttasson egy törekvő osztályt: a munkásságot. Több okból kívánatos a munkásságnak bevonása a közjogok gyakorlatába.

Egy a szociális reformok kérdése. A tömegek jóletének előmozdítása pedig nem olyan kérdés, amelyet a tömegek meghallgatása nélkül lehetne elintézni. Még a legüdvösebb intézkedésnek sincs olyan jó hatása, ha az érdekeltek meghallgatása nélkül hozzák meg, viszont jótékony hatásában mérhetlent nyer, ha magában a törvénynyé válásban szavazatával, befolyásával részt vesz az érdekeltek képviselője. Láttuk legújabbban az adójavaslatoknál is. Senki sincs velük megelegetve. Holott ha nem zárt ajtók mögött csinálják, hanem az érdekeltek meghallgatása mellett a reform megalkotását mintegy reájuk bízták volna: a javaslatok jobbak ugyan nem lettek volna, de meg volna velük elégedve mindenki. És ez a fő!

Végül a magyar alkotmány egész fejlődése a közhatalomban való részesedést lassankint mindig szélesebb körökre terjeszti ki. Kétségtelen, hogy e téren a fejlődés végezze a minden korlát nélküli általános választói jog. A jelen kérdése tehát csak az, vajjon elérkezett-e már az a pillanat, melyben a választói jognak minden korlátját le lehet rombolni, avagy melyek azok a határok, ameddig a mostani korlátokon tágitani lehet?

Erről a kérdéssel dr. Krüger Aladár tollából igen érdekes elmefuttatást olvastam. Abból a fontosabb részleteket e közlemény folytatása gyanánt egy vagy két cikkben leközölni fogom.

R. J

(Folytatjuk.)

Szemle.

Országos szervezkedését a debreczeni nagygyűléssel kezdte meg a függetlenségi balpárt. Az első lépés könnyű volt és diadalmat szerző: Debreczen népe, az öntudatos magyarságnak ez a derék hada, fogékony lélekkel hallgatta a negyvennyolcas hitvallomást és messze hallhatóan ünnepelte a régi eszmék új harczoait. Impozáns tünte-

téssel fogadták el a következő hitározati javaslatot:

Miután a koalícióhoz tartozó függetlenségi és 48-as párt a nemzetnek tett ígéreteit be nem váltotta, amennyiben hirdetett programja megtagadásával a mai napig egy lépést sem tett azon az uton, amely a független, szabad Magyarország megvalósításához vezet, sőt éppen ellenkezőleg azáltal, hogy Ausztriával a gazdasági közösséget fentartotta, azáltal, hogy a kvótát felemelte, azáltal hogy a közös hadsereg részere újabb pénz- és véráldozatot hozott, sőt a létszámemelést és a tiszti fizetésemelést is a nemzeti küzdelem követelése megvalósítása nélkül kilátásba helyezte, azáltal, hogy a parlamentet szólásszabadságtól megfosztani akarja, azáltal, hogy az általános, titkos, egyenlő és községenkinti választói jogot a jogegyenlőség és a nemzeti eszme elvének megfelelőleg behozni nem akarja, vagy nem tudja, egyenesen letért az igazi függetlenségi politika útjáról; Debreczen szabad királyi város elvhű és a 48-as eszmékhez törhetetlenül ragaszkodó polgársága a függetlenségi és 48-as párt iránt bizalommal nem viseltetik, ezért Debreczenben a függetlenségi és 48-as balpárt megjelent tagjai által most kifejtett igazi és becsületes elvhű 48-as programja alapján a függetlenségi és 48-as balpárt megalakítását elhatározza és ezen párt szervezésére harmincztagu bizottságot küld ki.

Justh Gyula, a képviselőház elnöke, egy újságíró előtt következőkép nyilatkozott a bankkérdésről:

— A függetlenségi párt és vele együtt én is, azon állásponton vagyunk, hogy a bankszabadalmat nem engedjük meghosszabbítani és hogy az önálló bankot 1911-ben okvetlenül fel kell állítani. Ha ezt megakadályozni akarnák, élére fogok állani annak a mozgalomnak, amely az önálló bank felállítására irányul. Kizártnak tartom, hogy a függetlenségi párt ebben a kérdésben nézetét megváltoztatná. Arra a nem várt esetre, ha a hatvanhetes politikusok mesterkedéseinek sikerülne az önálló bankot meghiusítani, úgy az a kormány, mely ezt előmozdította, vagy csak türte, a választásoknál feltétlenül meg fog bukni. Én magam részéről ilyen kormányt egy pillanatig sem támogatnék. Ha a kormányférfiak, illetve a hatvanhetes politikusok mesterkedéseit folytatni fogják, úgy általános felfordulás fog beállni és ekkor én a mozgalom élére fogok állani. Az önálló banknak meg kell valósulnia. Nem igaz, hogy nem volnánk elég erősek a bank megcsinálásához, de ha így is volna, én magam is össze tudnék hozni jó pénzcsoportokat, amelyek az önálló bankot létrehoznák.

A horvátországi állapotokról igen sötét képet festenek a lapok. A horvát közvélemény — mondja egy cikk — az osztrák izgatások hatása alatt annyira meggyar-ellenes gyűlöletében, hogy ma már elérkezettnek hiszi a döntő lépés idejét. Horvátországban ma már el vannak készülve fegyveres lázadásra is és készen állanak arra, hogy erőszakkal lerázzák a magyar uralmat. Küzdelmükben osztrák segítségre számítanak. A horvát és a magyar kormány tisztában van ezzel a helyzettel és így ismerik a viszonyokat Bécsben a külügyminisztériumban is. Ez utóbbiban már készen állnak az esetleg szükségesnek bizonyuló fegyveres beavatkozás esetére is.

A balpárt Debreczenben.

Ki emlékezik vissza a múlt század 70-es éveiben divatban volt lelkes „éljen a balpárt” felkiáltásokra, melyek Tisza Kálmán és a híres „balközépet” illették? A kitörő éljenzések elhallgattak, Tisza Kálmán elnémult s a balközép, mely „szabadelpárt” nevet vett fel, immár nincs sehol. Pedig erős emberek vezettek mint ellenzékét és fényes, nagytekintélyű férfiak állottak élén, midőn hatalmas kormánypárt lett. Volt; nincs! És ki emlékezik vissza az óriási lelkesedés ama lángoló napjaira, melyeken csak az „éljen a 48-as függetlenségi párt! éljen Kossuth” hangzott? Még csak néhány éve az egész politikai életet megváltoztató küzdelemnek s mintha ezt a lelkesedést a gyors hűledezés, a mámoros hangulatot a kijózanító csalódás érzete váltaná fel. Az emberek kezdi összehasonlítani a ragyogó programot a hideg, a szürke valóval s ámulva kérdeik: hogyan lehetséges az, hogy aminek valószínűsítését éveken át ígérték, amiért küzdöttek, amikért győztek, most abból nemcsak hogy semmit sem látnak, hanem a legelőkelőbb helyről azt hallják, hogy: „hja! azért amit ellenzéki koromban vallottam, azért nem vagyok felelős, engem csak azért terhel a felelősség, amit miniszter koromban ígértem és hirdettem”. A miniszteri program pedig nemcsak hogy nem tartalmazza az ellenzéki vezér programját, sőt ellenkezőleg, türellemre int és más irányban való „fokról-fokra” való haladásra biztat. És az a legszebb az egész „Divina comoedia”-ban, hogy ritkán marad el az a felkiáltás, az az esküszertű fogadalom, hogy a nagy kormánypárt nem ad és adott fel semmit elveiből, aminek bizonyosságául ki megy a hallhatatlan emlékü Kossuth sirjához, gyászünnepet tart emlékére és bankettekben dicsóiti nagyságát!

Senki szavunk sincs ehhez a magatartáshoz. Egyszerűen csak konstatáljuk a tényeket a múltból s a jelenből. A következtetést mindenki levonhatja belőle.

Amde a képviselőháznak akadt egy töredeke, mely szörnyen kiabál s azt állítja, hogy hamis a program, csalétek volt az elvek sorozata s mindezt csak a hatalomért tették.

„És elmentek az ősz Szappanos István, a 90 éves öreg képviselő vezetése alatt Debreczenbe és ott nagy közönség előtt kiméletlenül leleplezték a csalfa kuruczokást!

Nem valami híres-neves emberek ezek a „balpárti” férfiak, kevesen is vannak, de — tessék csak visszaemlékezni — a mostani nagy függetlenségi tábor is csak 7 emberből állott 1867-ben, s bizony ezek sem voltak „híresek”, sőt egyik másik állandó alakja

volt a vicclapoknak. És — mégis mi lett belőlük!?

Avagy a hatalomnak van az a varázsereje, mely a szívek érzéseit, az agy gondolatait, a lélek hajlamait más, ellenkező irányba tereli? Így kell lenni, mert száz és ezer embert ismerünk, kiknél szembetűnőleg észleltük ezt a változást. Ellenben látunk sokat, több százat, akiknél sem amikor hatalmon voltak, sem amikor visszavonultak a hatalomtól, sem a mikor felvették a küzdelmet elveik valószínűsítéséért, nem lehetett megállapítani azt a különbséget, azt a visszatetsző politikai axiómát, hogy áldozunk fel mindent a hatalomért, elvet, meggyőződést, mindent! Ezért tisztelet adassék az „új balpártiak”, melynek tagjai változatlanul, egész teljességében vallják azokat a politikai elveket, melyeket addig vallottak s a mely elvekért való küzdelemre kértek és nyertek megbízatást választóiktól.

Mai napság elismerésre méltó érdem ez.

Vegyes hírek.

— **Lapunk mai száma 4 oldalon jelenik meg.**

— **Kenessey Béla erdélyi ref. püspök a királynál.** Kenessey Béla dr., az erdélyi református egyházkerület ujonnan megválasztott püspöke, a királyi kabinetiroda meghívása folytán ma jelenik meg a király előtt, hogy a hűség esküt a király kezébe letegye.

— **Törvényhatósági közgyűlés.** Alsó-Fehér megye törvényhatósága rendes közgyűlést tart folyó hó 28-án d. e. 9^{1/2} óráig kezdőleg. Ezen közgyűlés tárgysorozatának nevezetesebb pontjai: Vármegyei háztartási alap 1907. évi zárszámadása. Törvényhatósági bizottsági tagválasztások eredményének bejelentése. A közigazgatás 1907. évi állapotáról szóló jelentés. Tűzrendészeti jelentés 1907. évről. Gyámügyi jelentés 1907. évről. Jelentés a közigazgatási és árvapénzek takarékpénztári elhelyezéséről. Jelentés a tiszti nyugdíj alap 1907. december 31-iki állásáról. Jelentés a községi és körjegyzői nyugdíj alap 1907. december 31-iki állásáról. Árvaszéki elnök-helyettes, községi számadás vizsgáló bizottságba egy tag épület felügyelő bizottsági tag, egészségügyi bizottsági tag, központi választmányba kettő tag, állandó választmányba négy tag, járási mezőgazdasági bizottság, bor ellenőrző bizottsági tagok választása.

— **Előterjesztés a szolgabíráknak kihágási ügyek önálló tárgyalásával való megbízatása iránt.** Dr. Inczédi Joksmán Ödön 2^{1/2} havi szabadsága, Kovács Pál szolgabíró három havi szabadsága, a magyarigeni amerikai szőlőtelep bérbeadási ügye, az abrudbányai katonai kórházul szolgáló ház bérlete 1918. május hó 1-ig történt meghosszabbításának bejelentése, Szász József volt alispán, Tóth Miklós volt árvaszéki elnök, Simonffy Alajos volt főszolgabíró, Incze Antal volt főszolgabíró, Zalányi Géza volt III. oszt. aljegyző nyugdíj ügye. Előterjesztés a felszaporodott és a rendelkezésre álló összeget meghaladó nyugdíj-szükséglet fedezésének módja iránt. Szabályrendelet a jegyzői és segédjegyzői fizetések állampénztárból leendő kiutalására. Javaslat a járási levéltárak kiselejtése tárgyában. Szabályrendelet a zsidáruskodásról. Közigazgatási létben megnevezés nélkül levő pénzek elszámolása. Szabályrendelet a foglalkozás köz-

vetítő és cselédszerző ipar üzéséről. Szabályrendelet az anyakönyvi kivonatok és cselédi értesítők után fizetendő díjak bevételezésére, kezelésére és elszámolására. A vármegyei kórház körtermeinek tarrázó padlózattal való ellátása. A vármegyei közokmányi bizottság javaslata a sebész főorvosi állás rendszeresítése tárgyában. A vármegyei közokmány 1909. évi költségvetése. Nagyenyed város járdakövezési szabályrendeletének módosítása. Nagyenyed város képviselő testületi határozata 44000 korona ideiglenes kölcsön felvétele ügyében. Nagyenyed város képviselő testületének határozata Belházi Gyula városi ördésznek adandó drágasági pótlék tárgyában. Nagyenyed város képviselő testületének megfelelő határozata a „Kovács Sára árvaház” megújítása ügyében. Pozsony vármegye átirata a tiszti nyugdíj szabályrendelet megváltoztatása tárgyában. Trencsén vármegye átirata mezőgazdaságokban termelt szesz adómentes felhasználása tárgyában. Sopron vármegye átirata a vidéki orvosok gyermekei részére felállítandó internátus tárgyában. Orvosi és szülésznői oklevelek kihirdetése.

— **A Prot. Nőegylet** folyó hó 28-án műsoros előadást rendez, melynek kiemelkedő pontja lesz Madár Imre „Mózes”. Felhívjuk erre a ritkán kinálkozó művészi élvezetre olvasóink figyelmét.

— **Ünneplés.** Szatmári E ny e d i Lajos kir. táblabíró, volt balászfalvi kir. járásbírónak a III-ad osztályú vaskorona-renddel történt kitüntetése alkalmával tisztelői folyó hó 21-én este bankettet rendeztek, amelyen 60-an voltak jelen; többbe is lehettek volna, de a románság nagyobb része a márczius 15-diki ünnepély alkalmával történt incidens következtében, a magyarság nagyon elenyésző kis része pedig más személyi tekintetéből, nem vett részt. A társasvácsora, amelyen természetesen számos pohárköszöntő hangzott el igen jó hangulatban folyt le, amit bizonyít azon körülmény, hogy a késő hajnali órákban ért véget. A hivatalos működésében éppen úgy, mint társadalmi szereplésében kiváló érdemeket szerzett férfiú ünnepléséhez örömmel gratulálunk.

— **Iparhatósági megbizottakul** a folyó évre megválasztottak: Winkler János, Wohner Rudolf, Gánya János, Spaugenberg Gyula, Kolleth Andras, Szergey Lajos, Áron János, Szotyori Albert, Horváth Balint, Fonyó József, Tángel József, Domsa Ignác, Bakó Károly, Lőrincz István, Lázár Károly, Jakab Károly, Molnár Kornél, ifj. Székely János, Gazdag Aladár, ifj. Katona Lajos.

— **Felolvasás.** Vasárnap délután az Iparoskörben Elekes Viktor tanítóképzői tanár tartott igen érdekes felolvasást a lélektanból. Márton Margit szavalt és Jakab Pista monologot adott elő nagy ügyességgel, a dalárda szépen énekelte. F. hó 29-én Reviczky Gyula a korán elhalt jeles költő emlékére Bodrogi János kollégiumi tanár tart felolvasást a költőről, szavaltatok kíséretében.

— **A nagyenyedi Kossuth Lajos Asztaltársaság** f. hó 22-én vasárnap este tartotta műsoros táncestetélyét a régi városháza disztermében, részben a saját, részben a Bethlen-szoboralap javára. A műsoros táncestetélyre városunk közönsége szép számmal gyűlt egybe. A mindvégig érdekes és kiemelendő program a következő volt: Veres Gábor zenetanár vezetése mellett szép számot adott elő a műkedvelők zenekara a tőlük megszokott hatással. Sok tapsban volt részük. Utána Almási Tihamérnak „Rendelő

óra" című egy felvonásos vígjátéka került színre összevágó, gondos előadásban. A szereplők közt Berde Amál és Bogdány Irma urleányok szép alakítás és műkedvelőknél szokatlan ügyes játék mellett adták a főbb női szerepeket. Míg a férfiak közül Székely Ödön meglepő gondos alakítást nyújtott Ravianszky szerepében, mely előadás közben tapsra ragadta a közönséget. Dr. Faragó szerepét Incze Miklós adta a tőle megszokott ügyességgel, míg Pennás városi képviselő szerepében Felméri Sándor excellált és ismét újabb bizonyosságát adta sokoldalúságának, melyet a jelenlevő közönség igyekezett is tapsal megjutalmazni. Vazul szerepében Csaplár Aladár, kisebb szerepekben Sallak Imre, Farnos Ilus, Berde Károly, Bakcsi Sándor járultak hozzá a siker eléréséhez. Kár, hogy a végjelenet hatását a makacs-kodó függöny némileg lerontotta, de hát ez csak derült epizód volt. Rudnyánszky Gyula „A gyáva” című költeményét a legaprólékosabb részletekig gondos előadás mellett hatással adta elő Tóbis Jenő. A műsor utolsó pontja volt Felméri Sándor vezetése mellett a Kossuth-nóta, melyet az iparos önképzőkör dalkara ügyesen adott elő. Utána kezdetét vette a táncz, mely lelkes hangulat mellett vezette be a tánczos párokat az éjszakába. A sikerült műsoros est jelentékeny összeget juttatott a jótékony célra. R.

— **Műkedvelő előadás.** „A Sasok” című bohózat színrehozatalára készül az Iparos-Önképzőkör. A szereplők az ismert jó műkedvelők sorából valók. Az előadás husvét másodnapján lesz.

— **A Várady-kert** parcellázását megengedte a belügyminiszter.

— **A Prot. Nőegylet** folyó hó 22-én d. u. 4 órakor tartotta a városház gyűléstermében évi rendes közgyűlést. A gyűlés lefolyásáról lapunk következő számában részletesen beszámolunk.

— **Béke.** Közel egy hónapig tartó zavar után végre helyreállott a béke a kőműves mesterek és a segédek között. A segédek ugyanis elégedetlenek lévén az eddigi díjazásuk mértékével, sztrájkba léptek folyó hó elsején. Végre kölcsönös engedékenységgel után folyó hó 23-án egyezsége és munkába állottak a sztrájkolók. A mesterek is számoltak a növekvő igények némi jogosultságával, a segédek is számoltak azzal, hogy korlátolt körülmények közt szertelen igényeket ne ápoljanak.

SCOTT-féle Emulsió

rendkívül erősítő hatással van az egész szervezetre, gyógyítja és erősíti a tüdőt. **Köhögést és meghűlést** bármily makacs és hosszadalmas is legyen az, a SCOTT-féle Emulsió gyorsan megszüntet. Még a sorvadásos betegeknek is könnyebbülést szerez a

SCOTT-féle EMULSIÓ

feltéve, hogy idejekorán használják, mely esetben állandó, tartós gyógyulást eredményez.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyet — a halászt — kérjük figyelmebe venni.

— **Gyermeknap.** Az Országos Gyermekvédő Liga folyó év április hó 2. és 3-ik napján országsszerte gyermekvédő napokat rendez, vagyis ez a napokon különösen a

kereskedők révén, kik e napok forgalmának bizonyos százalékát e nemes ügyre fordítják, gyűjtést rendez. Ajánljuk az elhagyottságtól és züllöttségtől megmenhető gyermekek hazafias és emberbarati ügyét közönségünk pártolásába.

— **Tolvajlások.** A napokban tömeges lopások történtek városunk belső területén. Egy helyről egész csomó munkás-eszközt, más helyekről ágyneműt, ruhaneműt, sőt pénzt is vittek el a tolvajok. Kérjük a rendőrség erélyes fellépését közbiztonságunk érdekében.

— **Tanítják a katonákat.** Valamennyi európai nagyhatalmasság foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy miképpen lehetne a ténylegesen szolgáló katonának a polgári foglalkozásban való jártasságát a szolgálati idő tartama alatt elősegíteni. A közös hadügyminiszter terve szerint novembertől márcziusig terjedő időben néhány nagyobb városban, hír szerint Kolozsvárt is, a mezőgazdaság fontosabb ágairól polgári szakemberek előadásokat fognak tartani az erre önként jelentkező katonáknak. A katonaságnál eltöltött három év tehát nem vesz el ezentúl teljesen a polgári társadalomra, mert a munkaerőben való veszteséget legalább némileg pótolja az a nagyobb gazdasági szakismeret, amelyet minden jelentkező katonára könnyen megszerezhet magának.

— **Özv. dr. Ötves Gerőné,** budapesti zenekonservatórium tanárnő, f. év május 1-én szülővárosában Nagyenyeden magán zongoraiskolát nyit. 54 2—8

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Szőlőoltványok: hiányok pótlására 2 éves dús gyökérrel, zöldajtással készítve, ezre 100 ft. — Telepítésre gyökeres zöldajtvány ezre 80 ft. Telepítésre sima zöldajtvány ezre 45 forint.

Fásajtványok: gyönyörű példányok, fajtisztán ezre 100 forint.

Szépséghibával, **eredési biztosítással** ezre 45 ft. Mind Ripária-portálisra ojtva a következő fajokban: **Fehér borfajok:** Olasz Rizling, fehér és piros Szlankamenka, Furmint, Sárféher, Mézesféher, Ezerjő, Erdei, Bakator, Kövidinka, Mirkovácsi, Muskotályok, Hárslevelű, Sauvignon, Bánati Rizling. **Vörös borfajok:** Nagy burgundi, Oportó, Ne-

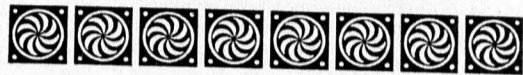
mes Kadarka, Aramon. **Csemegefajok:** fehér és piros Chasselas, Passatutti, Tokaji Chasselas Ezredéves, Muskotályok stb. Sima Ripária-portális I. oszt. 8 ft, sima Ripária-portális II. oszt. 3 ft, gyökeres Ripária-portális I. oszt. 16 ft, gyökeres Ripária-portális II. oszt. 10 ft, gyökeres 2 éves gyökerű 18 ft. **Hazai nemes vesszők** sima 4 ft a fenti fajokból. Ojtványaimért teljes felelősséget vállalok, s ha a vevő azzal nem volna megelégedve, azt visszaveszem s pénzt visszaadom. Előlegül az ár 1/4 részét kérem beküldeni. **Hegyi bor** fehér 50 kor., siller 50 kor., vörös 60 korona.

Székely I. József

Gyöngyös (Hevesmegye)

45 4—4

Szent Urbán templom.

Márer és Weiszberger

tővisi fakereskedő cég ajánl

„Hungária” és Bóhn-féle

szabadalmazott

dupla átfedő cserepeket.

A tővisi raktárunkban bármikor kapható.

56 1—

Nagyenyeden keresünk

3 szobás lakást

konyha, kamra stb bérbevenni.

Ajánlatok küldendők

Márer és Weiszberger

céghez Tővis.

57 1—2

FISCHER és TÁRSAI

faiskolák és szőlőoltvány telepek

391 24—104

Nagyenyed

nemcsak kifogástalan

facsemetéket

hanem legjobb minőségű fajtiszta

szőlőoltványokat

is szállítanak.

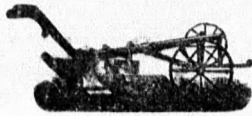
Árjegyzék kívánatra bérmentve.

Talajvegyelemzéseket ingyen eszközölnek.

Hegyi János

műlakatos és gépjavitó műhelye
NAGYENYEDEN, Tövis-utca 19.

Elvállalok mindennemű épület-, mű- és géplakatos munkákat, u. m. vasrások, vasajtók, épületvasalások javítását és újbóli készítését, továbbá villanycsengők, telefon és villámhárítók szakszerű szerelését. Varrógépek és kerékpárok javítását a gyári árban való újonnan beszerzését, végre mindennemű gőzeséplők, motorok, szivattyúk és szivattyúskutak, gazdasági gépek és eszközök pontos és figyelmes javítását és ezeknek szintén gyári árakban való beszerzését. — Ajánlom a gazdaközönségnek saját műhelyemben összeállított elpusztíthatatlan aczélféjú ekéimet és vasboróimat, melyeket jótállás mellett felelősséggel adok el, nem tetszőket kicserélek, vagy kivánság szerint átalakítok.

Szakmámba vágó költségvetéssel díjtalanul szolgálók Beesés pártfogást kér

25-104

kiváló tisztelettel
HEGYI JÁNOS,
műlakatos és gépjavitó műhelye

Egyedüli legolcsóbb bevásárlási forrás!

Lányi Lajos

női és férfi divat-üzlete
NAGYENYEDEN.

Értesítem a t. vevőközönséget, hogy őszi és téli bevásárlási utamról hazaérkeztem. Raktáramon vannak a legszebb és legújabb női divat kelmék, u. m. flanelk, scheviottok, angol szövetek, delének és minden minőségű barkettek. Bluz újdonságok. Női, férfi és gyermekecipőkben az országhírű Váci Kobra-gyárnak egyedüli taktára. Nagy választéku hazai gyártmányú vászonárúk és fehérneműk, kalapok, kesztyűk, harisnyák, flaneltakarók, paplanok és matrácok.

Állandó nagy választék női ruhadiszekben, selymek és bélésarukban. Gyászruha kelmékben meglepő választék.

Temetkezési cikkek, sarkosorok stb. feltűnő olcsó árakban szerezhethők be.

Tanuló ifjúság részére szükséges árúk nagy választékban.

!!A leghozzáértőbb és legpontosabb kiszolgálás!!

Óriási választék!

<h3>Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár r.-t.</h3> <p>Főszékvénytőke 400.000 kor. Tartalékalap 200.000 kor.</p>	
<p>Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzüntézetek részvényeire.</p> <p>Vásárol és elad értékpapírokat.</p> <p>Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés örzési díj mellett.</p> <p>Idégen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.</p> <p>Váltókat az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számítol le.</p> <p>Állandó betétet 5% kamattal mellet fogad el.</p>	<p>Üzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.</p>
<p>Nyitva áll hetköznapi d. e. 9-12-ig. d. u. 3-4-ig.</p>	

Üzletfelosztás miatt

Iparhatóságilag engedélyezett

végeladás.

A n. é. közönség tudomására hozom, hogy a **Várépület 8. szám alatti női és férfi divat, vászon s fehérnemű üzletben az üzlet teljes felosztása miatt iparhatóságilag engedélyezett**

végeladást

rendezek, mely alkalomból az egész **áruraktáramat gyári áron alul 25%-al olcsóbban fogom kiárúsítani.**

Az idő rövidsége folytán saját érdekében mindenkinek ajánlom a gyors látogatást, míg raktáram nincs kiválogatva.

Mély tisztelettel

Weinberger Miksa,

81- vászon, fehérnemű és divatáruháza, Főter, Várépület 8.

Iparhatóságilag engedélyezett végeladás

Kitünő minőségű és legnagyobb szilárdságu

Portland- és Román-Cement

nagyban és kicsinyben olcsó áron kapható:

Klemm Pálnál Nagyenyed Szentkirály-utca 128. sz.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.